

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/29/2015
Identifikačné číslo spisu: 7014200107
Dátum vydania rozhodnutia: 01.12.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:7014200107.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Ing. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľky: D. F., nar. XX. T. XXXX, bytom B. XX, XXX XX B., zast.: JUDr. Martinom Friedrichom, advokátom so sídlom advokátskej kancelárie Žriedlová 3, 040 01 Košice, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8 -10, 813 63 Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7Sd/6/2014 - 50 zo dňa 16. januára 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k.7Sd/6/2014 - 50 zo dňa 16. januára 2015 potvrdzuje.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 04.12.2013 (ďalej v tomto rozsudku len „rozhodnutie odporkyne“), ktorým odporkyňa priznala navrhovateľke od 28.08.2013 invalidný dôchodok v sume 195,80 Eur mesačne, zvýšený od 01.01.2014 na sumu 200,30 Eur mesačne.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že navrhovateľka je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej v tomto rozsudku len „zákon o sociálnom poistení“), pretože pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (ďalej v tomto rozsudku len „miera poklesu“) 45 % a túto mieru poklesu zhodne konštatovali všetky lekárske posudky. Rozhodnutie odporkyne je v súlade so zákonom a zisteným skutkovým stavom veci, preto ho ako zákonné potvrdil v súlade s ust. § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej v tomto rozsudku len „O.s.p.“).

Proti rozsudku podala navrhovateľka prostredníctvom právneho zástupcu včas odvolanie proti všetkým výrokom rozsudku, a navrhla zmeniť rozsudok krajského súdu, zrušiť rozhodnutie odporkyne a vrátiť

vec odporkyňa na ďalšie konanie; na inom mieste odvolania navrhla zrušiť rozsudok krajského súdu (avšak s poukazom na § 221 ods. 1 písm. f) v spojení s § 250ja ods. 3 O.s.p.) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odvolanie odôvodnila tým, že posudkový lekár, ktorý vyhotovil tento odborný posudok, nemal kvalifikáciu v odbore psychiatria a nevyžiadal si žiadnu odbornú správu od psychiatricky, ktorá navrhovateľku dlhodobo lieči. Podľa posudku inej ošetrojúcej psychiatricky trpí navrhovateľka najzávažnejšou psychickou poruchou - schizoaktívnou poruchou F25. Keďže v tomto prípade môže byť stanovenie miery poklesu hraničné medzi stredne ťažkou a ťažkou formou, navrhovateľka sa domnieva, že si jej zdravotný stav žiadal dôkladné preverenie posudkovým lekárom odporkyne s príslušnou odbornou kvalifikáciou. Odporkyňa síce vykonala po vydaní rozhodnutia odporkyne nové odborné posúdenie zdravotného stavu v prítomnosti psychiatra, avšak týmto sa podľa navrhovateľky nemení fakt, že odporkyňa vydala napádané rozhodnutie na základe nedostatočného lekárskeho odborného posudku. Ďalej navrhovateľka namietla, že v rozsudku sa súd nevysporiadal s protirečiacimi lekáorskými správami a ani na ne nepoukázal v rozsudku. Napokon vyjadrila názor, že súd sa nedržal zásad riadneho odôvodnenia rozsudku a nevychádzal dôsledne zo zásad súdneho prieskumu.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky označila uvádzané dôvody za neopodstatnené. Posúdenie zdravotného stavu a jeho dopady na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť si vyžaduje odborné lekárske znalosti. Podľa názoru skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Vo vzťahu k tomu, že navrhovateľka v odvolaní žiadala o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa poukázala na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce pre nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Podľa odporkyne navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu. Odporkyňa navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 1. decembra 2016 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 71 zákona o sociálnom poistení je poistenec invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods.1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekáorských správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona o sociálnom poistení) je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti

vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení).

Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní neboli objektívne pochybnosti o skutkovom stave tak, ako ho zistil súd prvého stupňa a ako vyplýva z obsahu pripojeného administratívneho spisu t.j., že odporkyňa napadnutým rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 04.12.2013 podľa § 70 ods. 1, § 82 a § 293ce zákona o sociálnom poistení priznala navrhovateľke od 28.08.2013 invalidný dôchodok v sume 195,80 Eur mesačne, zvýšený od 01.01.2014 na sumu 200,30 Eur mesačne.

Podkladom pre uvedené rozhodnutia bol posudok posudkovej lekárky sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice, zo dňa 29.10.2013, podľa ktorého navrhovateľka bola v rokoch 1999 a 2005 hospitalizovaná s diagnózou schizoaftívna porucha - depresívny typ, okrem toho je pravidelne raz mesačne kontrolovaná psychiatrom. Ide o dlhotrvajúce psychiatrické ochorenie schizoaftívna porucha - depresívny typ, stredne ťažkú formu, dlhodobo zvládnutú ambulantnou liečbou, bez porúch správania a suicidiálnych tendencií. Bola uznaná za invalidnú ku dňu ukončenia výplaty nemocenského (28.08.2013), s mierou poklesu 45 % - diagnóza F25.1, v prílohe č. 4 zákona o sociálnom poistení kapitola V., položka 2., písmeno a). Ostatné diagnózy nevykazujú závažné zdravotné postihnutia.

Na základe navrhovateľkou podaného opravného prostriedku bol jej zdravotný stav posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia odporkyne, vysunutého pracoviska v Košiciach dňa 20.03.2014 a potom na požiadanie súdu na základe novo doložených lekárske správ, ako aj vznesených námietok zo strany navrhovateľky, opätovne tým istým posudkovým lekárom, v prítomnosti odbornej lekárky z odboru psychiatria, dňa 17.09.2014. Aj podľa týchto posudkov, ktoré zohľadnili i vtedy aktuálne lekárske správy, je navrhovateľka invalidná s mierou poklesu 45 %, bez výraznejších zmien.

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o tom, o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporkyňa riadne vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutého rozhodnutia odporkyne resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa krajský súd stotožnil s právnym záverom odporkyne, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil a v primeranom rozsahu zaujal aj stanovisko k námietkam navrhovateľky, a odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250i ods. 2 O.s.p. nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje.

Námietky navrhovateľky uvádzané v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa naznačujúce pochybnosti o náležitom posúdení jej nepriaznivého zdravotného stavu odvolací súd nepovažoval za dôvodné a preto neboli spôsobilé spochybniť závery, ku ktorým krajský súd dospel a náležite obsažným a presvedčivým spôsobom uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. Odvolací súd pripomína, že nemožno považovať za porušenie práva účastníka skutočnosť, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutia podľa jeho predstáv.

Na námietku, že rozhodnutie odporkyne bolo vydané na základe nedostatočného lekárskeho posudku, keďže posudkový lekár pri prvom posudku nemal kvalifikáciu v odbore psychiatria, odvolací súd neprihliadol s poukazom na § 153 ods. 5 a 8 zákona o sociálnom poistení, v zmysle ktorých a contrario sa pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkovým lekárom príslušnej pobočky nevyžaduje prítomnosť prísediaceho lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore. V zmysle § 250i ods. 3 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady

konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Prvý posudok vypracovaný posudkovým lekárom, na základe ktorého bolo vydané rozhodnutie odporkyne, odvolací súd nepovažuje za rozporný so zákonom. Navyše odvolací súd konštatuje, že k zhodnému posúdeniu z hľadiska určenia miery poklesu i určenia druhu zdravotného postihnutia dospel i najnovší posudok, vypracovaný v prítomnosti psychiatra.

K námietke nedostatočného odôvodnenia rozsudku odvolací súd podotýka, že krajský súd práve na základe lekárskej správy predloženej pred pojednávaním požiadal o nový, v poradí tretí posudok, ktorý sa zaoberal aj touto lekárskou správou. To sa konštatuje i v odôvodnení rozsudku krajského súdu na s. 3 a odvolací súd tento postup považuje za primeraný a dostatočný.

Podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľka v odvolacom súdnom konaní nepreukázala nové skutočnosti, ktoré by neboli zohľadnené posudkovými lekármi, prípadne konštatujúce iné diagnostické závery ako boli zistené v správnom konaní a ktoré by predstavovali dôkazy nasvedčujúce existencii novej skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľky, ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený (§ 250i OSP) alebo by inak prijatý záver spochybňovali.

Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, presvedčivo podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi nezávislých odborníkov predloženými navrhovateľkou, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú a ani navrhovateľkou uvádzané výčitky nezakladajú podľa názoru odvolacieho súdu objektívne pochybnosti o odbornosti resp. objektívnosti posudkových lekárov, ktoré by vyžadovali vykonať nové dokazovanie vo veci. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá relevantný dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Nebol preto v tomto štádiu konania daný dôvod na prípadné ďalšie dokazovanie. Pokiaľ by však došlo k zhoršeniu zdravotného stavu navrhovateľky, nič jej nebráni podať novú žiadosť.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval preskúmané rozhodnutie odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľky nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.